

Obrazovni bilten

Riječ urednika

Jesen je ponovo tu i, u skladu s promjenom godišnjeg doba, «Obrazovni bilten» odbacio je zeleni proljetni ogrtač i obukao se u crvenosmeđe nijanse. Sudeći po reakcijama koje je zabilježila Direkcija za obrazovanje, novi format našeg «Biltena» i nedavno objavljeno specijalno izdanje posvećeno «Sjećanjima» naišli su na opće odobravanje. Tim se uspjehom još više povećala naša odlučnost da vas redovno informiramo o mnogobrojnim i raznovrsnim aktivnostima.

No, nije samo «Bilten» dobio nove boje. Ministarska konferencija kojom su počele pripreme za obilježavanje pedesete godišnjice «Evropske kulturne konvencije» održana je u Wrocławu u decembru mjesecu 2004 i to pod crveno-bijelom zastavom u znak poljskog predsjedavanja Komitetom ministara Vijeća Evrope. Konferencija kojom će se obilježiti kraj pomenutih priprema održat će se 27. i 28. oktobra u Farou, a bit će zaogrnutu u zeleno i plavo – boje Portugala.

U svojoj Deklaraciji donesenoj u Wrocławu, ministri zaduženi za kulturu, obrazovanje, mlade i sport priznali su i ponovno potvrdili značaj izvornih političkih ciljeva «Kulturne konvencije» i postavili «pravce djelovanja za Evropu bez linija podjele», u kojima su naglasili potrebu za «promoviranjem dijaloga i harmonije između Evrope i njenog globalnog okruženja». Ministri su, pored ostalog, dali preporuke za poduzimanje aktivnosti kojima se omogućava pojedincu da se u

... (nastavak na strani 2)

Evropska godina građanstva kroz obrazovanje u okviru Vijeća Evrope

Odgajanje demokratskih građana ne može se postići samo u školama. Porodica, nevladine organizacije, mediji, vlada i parlament – svi moraju u tome učestvovati. Od samog početka pomenute «Godine», Vijeće Evrope stoji na stanovištu da je sve relevantne subjekte neophodno okupiti u okviru ove inicijative. Pored toga što pripreme za organizaciju «Godine» koordinira Odjel za obrazovanje za demokratiju i ljudska prava, i drugi odjeli Vijeća Evrope su tokom čitave...

...(nastavak na strani 3)

Aktivnosti Vijeća Evrope usmjerene na nastavu historije na Kipru

Na inicijativu svog generalnog sekretara i uz saglasnost Ministarstva spoljnih poslova Republike Kipar, Vijeće Evrope je 2003. godine započelo svoj rad vezan za nastavu historije na Kipru. Od tada je organizirano pet vrsta aktivnosti, između ostalog, i konferencije, radni seminari i sastanci stručnjaka, koji su okupili približno 500 učesnika iz različitih zajednica, što je očigledna potvrda multi-kulturalnosti Kipra.

...(nastavak na strani 4)

Sadržaj

	strana
Riječ urednika.....	1 i 2
Evropska godina građanstva kroz obrazovanje u okviru Vijeća Evrope.....	1 i 3
Aktivnosti Vijeća Evrope usmjerene na nastavu historije na Kipru	1 i 4
Evropski centar za moderne jezike navršio 10 godina!.....	5
Politike i standardi vezani za jezik(e) u školskom obrazovanju.....	6
Novi zajednički program za Rusku Federaciju.....	6 i 7
Zajednički projekat Evropske komisije i Vijeća Evrope «Modernizacija rukovodnih i upravljačkih sposobnosti univerziteta u Bosni i Hercegovini» avgust 2003. – oktobar 2005.....	8
Vijeće Evrope uspostavlja mrežu ENIC/NARIC za Jugoistočnu Evropu	9
Međuinstitucionalna saradnja sa međunarodnim organizacijama/institucijama u okviru 2005. evropske godine demokratskog građanstva kroz obrazovanje.....	16
Ukratko o knjigama.....	10
Flash vijesti.....	10, 11, 12 i 13
Kalendar aktivnosti	14 i 15

svom svakodnevnom životu ponaša kao odgovoran građanin, te za promoviranje interkulturalnog i religijskog dijaloga, ali i naglasili da pravo na obrazovanje predstavlja jedno od sredstava za borbu protiv isključenja i za uspostavu pravednih društava. Ti su prioriteti ponovljeni i na Trećem samitu u Varšavi, održanom 16. i 17. maja 2005. godine, na kojem su šefovi država i vlada potvrdili svoju riješenost «da postignu što bolju povezanost naših društava kad je u pitanju njihova socijalna, obrazovna, zdravstvena i kulturna dimenzija». U pratećem planu aktivnosti, šefovi država i vlada obavezali su se na to da će iskoristiti sve svoje mogućnosti kako bi javnost što bolje upoznali sa evropskim standardima i vrijednostima koje se promoviraju «Evropskom godinom demokratskog građanstva kroz obrazovanje», kako bi nastavili napore na priznavanju diploma i drugih kvalifikacija, te promovirali obrazovanje edukatora u oblasti obrazovanja za ljudska prava, ljudskih prava, historije i interkulturalnog obrazovanja.

Naglasak se ovdje stavlja na transversalnost. Demokratija i ljudska prava, ali i poznavanje stranih jezika i historije prožimaju kako život u školi tako i van nje. Pored toga što predstavljaju školske predmete same po sebi, pomenute oblasti uče nas o drugima, pospješuju toleranciju i razumijevanje, otvaraju nas za nove poglede na svijet i njegove stanovnike. One nam također mogu pomoći da se odmaknemo od vlastite ličnosti kao centra svijeta i usvojimo jedan novi pogled na druge ljude i drugačije kulture.

Koliko je to tačno pokazat će i ovaj broj «Biltena». Uspjeh projekta «Black Sea Teaching Pack» u uspostavljanju interkulturalnog dijaloga na Kavkazu već je postao općepoznat, a trenutno se razmatra kao mogući model za podučavanje historije na Kipru. «Godina demokratskog građanstva kroz obrazovanje» pospješila je međuresornu saradnju i potcrtala činjenicu da obrazovanje nije nešto što treba posmatrati odvojeno od ostalih segmenata društva. Nove aktivnosti vezane za jezik(e) obrazovanja doprinijeti će uspostavljanju socijalne kohezije, a dugogodišnji napori na priznavanju diploma i drugih kvalifikacija omogućit će mobilnost studenata širom Evrope.

U okviru obilježavanja pedesete godišnjice «Kulturne konvencije», Vijeće Evrope, Ministarstvo kulture i komunikacija Francuske, te Grad Strazbur nedavno su organizirali kolokvij pod nazivom «Evropska kultura – identitet i različitost» na kojem su intelektualci iz svih dijelova Evrope raspravljali o temama kao što je uzajamno poštivanje između različitih kultura ili stvaranje novih kulturnih zajednica kao vid koherentnosti. Kultura i obrazovanje nerazdvojni su saveznici u našim nastojanjima da odgajamo mlade koji neće prihvatiti općenite dogme niti površna demagoška «rješenja» kompleksnih problema.

Pod pretpostavkom da dijalog predstavlja istinski put ka razumijevanju i poistovjećenju s drugima, makar taj put bio dug i naporan, onda je konferenciji u Farou dat upravo odgovarajući naziv: «Interkulturalni dijalog – put naprijed». Dužnost nam je ne samo da slušamo jedni druge, nego i da razgovaramo o teškim pitanjima, tumačimo naše temeljne vrijednosti i budemo otvoreni za poglede, uvjerenja i praksu drugih. Izazov koji stoji pred obrazovnim radnicima jeste zajednički rad putem transversalnog pristupa koji će onima koji uče pomoći da steknu znanje, vještine i stavove koji su im potrebni za pomirenje i posredovanje između različitih kultura.

Baš kao i različite kulture Evrope, i boje jeseni prekrasne su i mnogobrojne. A kada se one spoje i počnu nadopunjavati jedna drugu, tada se njihova ljepota pretvara u veličanstvenu raskoš.

Evropska godina građanstva kroz obrazovanje u okviru Vijeća Evrope (nastavak)

... 2005. godine organizirali širok spektar aktivnosti koje doprinose ostvarenju ciljeva pomenute «Godine». Evo nekih primjera takvih aktivnosti:

- Konferencija na temu «Upravljanje u visokom obrazovanju – između demokratske kulture, akademskih težnji i zakona tržišta» organizirana je 22-23. septembra 2005. a organizator je bila Direkcija za obrazovanje. Cilj konfe-

rencije bila je razmjena informacija, utvrđivanje prioriteta budućeg rada i obezbjeđenje konkretnog materijala za bolonjsku Ministersku konferenciju koja će se održati 2007. godine.

- Direkcija za mlade i sport organizirala je tri edukativna modula o evropskom građanstvu. Cilj tih modula bio je pružiti podršku profesionalnom razvoju mladih radnika i lidera mladih i dodati nove elemente njihovom radu uključivanjem elemenata evropskog građanstva u njihove projekte i praksu, te pružiti podršku ulozi multiplikatora koji imaju kod mladih.
- Evropska fondacija za mlade obezbijedila je značajna sredstva za omladinske projekte posvećene obrazovanju za demokratiju i ljudska prava. Fondacija time želi podstaći saradnju između mladih Evrope.
- Ovogodišnje nagrade Vijeća Evrope «Mladi aktivni građani» fokusirat će se na konkretne primjere obrazovnih metoda i sredstava kojima se promovira demokratsko učešće mladih u društvu i postiže bolja informiranost o evropskom građanstvu.

• Direkcija za kulturu će do kraja 2005. godine objaviti dopunjeno izdanje studije «Naslijeđe u obrazovanju i demokratsko građanstvo». Studija razmatra mogući doprinos naslijeđa u obrazovanju uspostavljanju i jačanju društvene kohezije i demokratije, ali daje i sugestije za buduće aktivnosti.

- Generalna direkcija za druš-

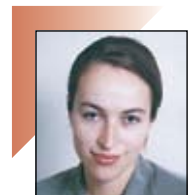
tvenu koheziju trenutno radi na izdavanju vodiča za pokazatelje društvene kohezije, koji demokratiju i obrazovanje ističe kao jedan od najvažnijih prioriteta.

- Informativni centar Vijeća Evrope u Albaniji, u saradnji sa Ambasadom Velike Britanije u Albaniji i Parlamentom mladih u Albaniji, organizirao je kampanju pod nazivom «Tvoj glas – naša demokratija». Nakon specijalnih predavanja posvećenih razumijevanju i ostvarenju demokratije, četrdeset hiljada učenika pozvano je da na posebnoj razglednici napiše poruku svojim roditeljima kako bi ih pozvali da učestvuju na izborima i doprinesu uspostavi demokratije u budućem društvu.

Općenito gledano, «Godina» je bila uspješna u okupljanju različitih aktera i povezanih inicijativa. Sda je važno iskoristiti pomenute rezultate za dalji rad u tom pravcu.

Detaljnije informacije o aktivnostima u okviru evropske godine demokratije kroz obrazovanje mogu se naći na našoj web stranici:

<http://www.coe.int/eyce>.

Kontakt osoba:

Yulia Pererva,

yulia.pererva@coe.int

Aktivnosti Vijeća Evrope usmjerene na nastavu historije na Kipru (nastavak)

Prvi seminar organiziran je u saradnji sa kiparskom Fulbrajtovom komisijom, dok su ostale aktivnosti provedene uz pomoć jednog nevladinog tijela – Udruženjem za historijski dijalog i istraživanje, koje se sastoji od nastavnika historije iz svih dijelova Kipra.

Te su aktivnosti bile prilika za razmjenu stavova o pripremi novih nastavnih materijala, kao i o pitanjima edukacije nastavnika. Kako podučavanje o različitosti predstavlja jedan od najvećih izazova savremenog obrazovanja u Evropi, jedan od najznačajnijih ciljeva bio je informirati učesnike o praktičnim pristupima u podučavanju historije kao što je multiperspektivnost. Taj se pristup navodi u Preporuci Rec(2001)15 o nastavi historije u Evropi dvadeset prvog stoljeća, koju je Komitet ministara usvojio 31. oktobra 2001.

Kao nastavak pomenutih aktivnosti, Vijeće Evrope finansiralo je izdavanje publikacije «Multiperspektivnost u podučavanju i učenju historije», koja se temelji na raspravama održanim na Kipru. Publikacija je izdata na engleskom, grčkom i turskom jeziku, a distribuirana je u svih 1200 škola na Kipru. Ona daje praktične metodiske informacije koje nastavnici mogu koristiti u svojoj redovnoj nastavi.

Učesnici su istakli kako je značajno nastaviti aktivnosti vezane za nastavu historije koje je iniciralo Vijeće Evrope, s obzirom na činjenicu da na Kipru nema ni osnovne niti dodatne edukacije nastavnika historije i da postoji potreba za dodatnim nastavnim materijalom koji bi koristile različite zajednice na čitavom Kipru.

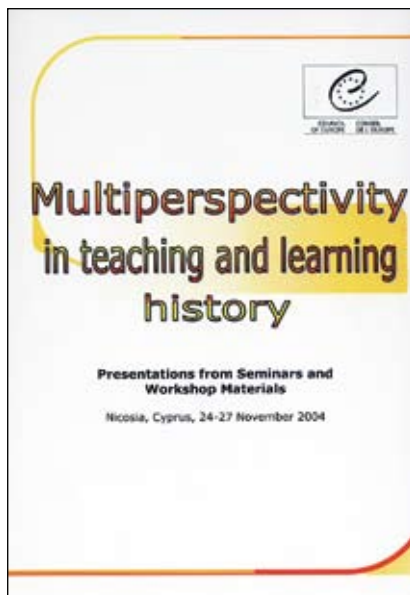
Istaknuto je da je Vijeće Evrope jedina organizacija koja ima značajno iskustvo u podučavanju historije u različitim dijelovima Evrope, uključujući tu i zemlje u sukobu, te da bi to iskustvo moglo biti od velike koristi nastavnicima historije na Kipru.

Slijedom toga zahtjeva, prvi sastanak stručnjaka o odgovarajućem nastavnom kompletu održan je u junu 2005. godine

u Nikoziji. Učesnici su krajnje pozitivno ocijenili rezultate koje je Vijeće Evrope postiglo u regionalnoj saradnji kad je u pitanju stvaranje novih pristupa podučavanju historije susjednih zemalja na osnovu uzajamnog poštovanja i tolerancije, a koji se navode u projektu «Black Sea Teaching Pack». Oni su također istakli kako bi jedan sličan nastavni materijal bio od velike koristi kiparskim školama i predložili početak pripremnih aktivnosti, pod pokroviteljstvom Vijeća

Evrope, kompleta nastavnih materijala o historijskim pitanjima, u kojima se obrađuje historija Kipra kao cjeline i koji se zasnivaju na društvenoj, ekonomskoj, kulturnoj i životnoj historiji. Izraženo je uvjerenje da bi takva dodatna nastavna sredstva pomogla jačanje procesa pomirenja i mladima dala nova znanja i vještine potrebne za život u savremenom multikulturalnom kontekstu. Aktivnosti Vijeća Evrope vezane za nastavu historije na Kipru nastaviti će se u novembru 2005. Ovoga puta radi se o radnim seminarima na temu «Upotreba sredstava u podučavanju i učenju historije» koji će okupiti 120 kiparskih nastavnika historije kako bi

im dali priliku da razgovaraju o značajnim pitanjima kao što su tekstualni i vizuelni historijski izvori, odabir različitih historijskih izvora i efikasna nastava historije, te upotreba različitih sredstava u konceptu nastave historije koja se fokusira na sam proces.

Prevedeno na Grčki i Turski

Kontakt osoba:

Tatiana Milko,

tatiana.milko@coe.int

Evropski centar za moderne jezike navršio 10 godina!

Evropski centar za moderne jezike proslavio je svoju desetu godišnjicu 16. septembra 2005. Centar, nastao kao djelimični sporazum sa 33 zemlje članice, sa sjedištem u Grazu u Austriji, predstavlja panevropsku platformu za promoviranje učenja stranih jezika u Evropi.

Ciljevi i aktivnosti

Misija Evropskog centra za moderne jezike jeste poboljšati stručnost i inovativnost u nastavi stranih jezika, te pomoći Europljanima da na što efikasniji način uče strane jezike. U svojoj poruci Evropskom centru za moderne jezike, generalni sekretar Vijeća Evrope Terry Davis čestitao je Centru na njegovom «vrijednom doprinosu nastojanjima da se jezička sredstva i politike koje su uspostavili relevantni stručnjaci prenesu do onih kojih se oni najviše i tiču: nastavnicima jezika i onima koji širom Evrope uče strane jezike».

Glavna karakteristika Centra jesu međunarodni jezički projekti. Projektima rukovode međunarodni timovi stručnjaka, a njihov primarni cilj jesu oni koji vrše edukaciju nastavnika, istraživači i ključni multiplikatori u toj oblasti. Projekti se u prvom redu fokusiraju na informiranje javnosti o kritičnim pitanjima, te na pružanje pomoći nastavnicima jezika i podržavanje mreža stručnjaka u pomenutoj oblasti. Radni seminari okupljaju učesnike koje predlažu 33 zemlje članice, a njihov zadatak jeste iznalaženje zajedničkih pristupa problemima sa kojima se svi susreću.

Projekti Centra za moderne jezike smješteni su u okviru srednjoročnih programa. Aktuelni projekat (2004-2007) grupiše 22 različite aktivnosti pod nazivom «Jezici za socijalnu kohe-

ziju – nastava jezika u multilingvalnoj i multikulturnoj Evropi».

Rad Centra za moderne jezike donosi opipljive rezultate od praktične koristi nastavnicima jezika, menadžerima, ali i onima koji sastavljaju nastavne planove i programe. U toku svog kratkog postojanja, Centar je izdao 40 knjiga i CD-ova do kojih javnost ima pristup bez naknade.

jezičkom obrazovanju. Dr Trim, kojem je zamjenik generalnog sekretara ispred Vijeća Evrope uručio odlikovanje Pro merito, donirao je Centru za moderne jezike svoju zbirku knjiga i dokumenata vezanih za njegov životni rad. Dr Trim i zvanično je uručio pomenutu donaciju, koja je time postala dio fonda Bibliotečkog i dokumentacionog centra Evropskog centra za moderne jezike.

Prilikom proslave desete godišnjice Evropskog centra za moderne jezike, John Trim prima odlikovanje Pro merito od zamjenika generalnog sekretara Vijeća Evrope

Detaljnije informacije možete naći na web stranici Centra:
<http://www.ecml.at>

Proslava godišnjice 10. septembra 2005.

Evropski centar za moderne jezike obilježio je svoju desetu godišnjicu proslavom u Grazu, kojoj je prisustvovao i zamjenik generalnog sekretara Vijeća Evrope, Maud de Boer-Buquicchio.

Ceremonija proslave također je bila prilika da se iskazuje počast Johnu Trimu, koji već više od 35 godina daje svoj doprinos radu Vijeća Evrope na

Kontakt osoba:

Adrian Butler,

adrian.butler@coe.int

Politike i standardi vezani za jezik(e) u školskom obrazovanju

Kao praktični rezultat 3. samita šefova država i vlada, Odjel za jezičku politiku u Strasbourgu pokreće nove aktivnosti u cilju unapređenja društvene kohezije. Te se aktivnosti u prvom redu odnose na poboljšanje čitanja i pisanja na jeziku/jezicima nastave, što predstavlja ključni element svakog uspjeha u učenju bez obzira o kojem se predmetu radi.

U okviru pomenutog projekta bit će analizirani i definirani pristupi nastavnim planovima i programima za jezik(e) školskog obrazovanja, pri čemu će se imati u vidu znanje jezika potrebno za uspješno usvajanje svih predmeta iz nastavnog plana. Program će također razmotriti moguće veze sa učenjem, podučavanjem i ocjenjivanjem uspjeha na stranim (i drugim) jezicima, kako bi se promovirao jedan koherentan pristup jezičkom obrazovanju.

Očekuje se da će rezultati toga dovesti do prijedloga za jedno zajedničko sredstvo koje će dati orijentire za opis i ocjenu znanja jezika u školskom obrazovanju. Projekat bi dodatno trebao rezultirati i mogućim strategijama i varijacijama u nastavnim planovima na nivou školskog obrazovanja, kako bi se izašlo u susret specifičnim potrebama posebnih kategorija izvornih i neizvornih govornika kao što su manjine i imigranti.

Upravni komitet za obrazovanje dao je odobrenje za preliminarne aktivnosti, pa se očekuje da će se projekat odvijati u narednom srednjoročnom programu (2006-2009) kao dio jednog šireg programa posvećenog jezičkim politikama i standardima.

Planirane aktivnosti:

- Seminar u Strasbourghu, 21-23. novembar 2005.
- Međunarodna konferencija «Ka zajedničkom evropskom referentnom okviru za jezike nastave u školi?», Krakov, Poljska, 26-29. april 2006.

Za detaljnije
informacije posjetite:
<http://www.ecml.at>

Kontakt osoba:

Joseph Sheils,
joseph.sheils@coe.int

Novi zajednički program za Rusku Federaciju

Novi zajednički program Vijeća Evrope/Evropske komisije i Ruske Federacije otpočeo je početkom 2005. godine. Svrha ovog dvogodišnjeg programa jeste unapređenje saradnje između Vijeća Evrope i Ruske Federacije u brojnim oblastima: ljudska prava, pravna reforma, reforma kaznenog sistema, itd. | projekti u oblasti obrazovanja također su postali ustaljeni dio zajedničkog programa.

Konkretno govoreći, otpočinjanje zajedničkog programa omogućilo je provedbu međuresornih projekata vezanih za interkulturalni i interreligijski dijalog kroz obrazovanje. Pomenuti projekat obuhvata niz tema u cilju stvaranja strateških smjernica za menadžment

na polju kulturnih, lingvističkih i vjerskih različitosti u obrazovanju, s obzirom na to da je upravo škola mjesto gdje djeca

djecu osposobiti da žive zajedno u multietničkom i multikulturnom društvu jeste veoma značajno pitanje za svako

Ministar, gospođa Feodosia Gabysheva, dočekuje učesnike seminara na aerodromu u Yakutsku

uče o kulturi, historiji i religiji drugih i drugačijih. Sticanje vještina koje će

moderno društvo, uključujući i društvo Ruske Federacije.

Posjeta jednoj školi u Jakutsku

Seminari o jezičkoj politici i podučavanju religija svijeta u školi održani su u jesen 2005. godine u Vladivostoku (septembar) i Elisti (oktobar).

Zahvaljujući velikodušnoj donaciji Ministarstva spoljnih poslova Holandije (Matna) bilo je moguće organizirati i određene komplementarne aktivnosti.

Kontakt osoba:

Gennadiy Kosyakov,

gennadiy.kosyakov@coe.int

Menadžment kulturnih i vjerskih različitosti putem obrazovanja, 26-27. juni 2005., St. Petersburg

Kad je riječ o obrazovanju za demokratiju i ljudska prava, ovaj projekat pokriva oblasti kao što je multiperspektivnost u nastavi historije i jezičkoj politici i, istovremeno, ispituje mogućnost podučavanja historije svjetskih religija.

Inauguralna konferencija održana je 19-20. maja 2005. u Jakutsku, a okupila je približno 120 učesnika koji su predstavljali više od 20 regija Ruske Federacije, ali i strunjake iz Njemačke, Holandije, Švicarske, Ukraine i Velike Britanije. Od tog se momenta provode određene tematske aktivnosti u Pyatigorsku i St. Petersburgu.

Blagoslovljenje seminara na obali rijeke Lene

Kontakt osoba:

Tatiana Milko,

tatiana.milko@coe.int

Kontakt osoba:

Vadim Lysikov,

Vadim.lysikov@coe.int

Zajednički projekat Evropske komisije i Vijeća Evrope «Modernizacija rukovodnih i upravljačkih sposobnosti univerziteta u Bosni i Hercegovini», avgust 2003. – oktobar 2005.

Završna konferencija, Sarajevo, 14-15. septembar 2005

Bolonjski proces, u koji se Bosna i Hercegovina uključila u septembru 2003. godine, služi kao okvir reforme u čitavoj Evropi kako bi se osigurala konkurentnost evropskog visokog obrazovanja u svjetskim okvirima.

Pred Bosnom i Hercegovinom stoje dalekosežne reforme. Stoga su Vijeće Evrope i Evropska komisija odlučili da u tom procesu pruže pomoć Bosni i Hercegovini tako što će otpočeti opsežni dvogodišnji projekat pod nazivom «Modernizacija rukovodnih i upravljačkih sposobnosti univerziteta u Bosni i Hercegovini».

Kao prvi korak izvršen je institucionalni pregled za svaki univerzitet u Bosni i Hercegovini, u saradnji sa Evropskom univerzitetskom asocijacijom. Ti su pregledi doveli do jedne sveobuhvatne analize trenutne situacije na bosanskohercegovačkim univerzitetima, ali i do preporuka u smislu prioriteta u procesu transformacije.

U drugoj fazi te su preporuke dovele do niza mjena za podršku kako bi se, u konačnici, došlo do odgovarajućih

sredstava i institucija putem kojih je moguće provesti reformu:

- osnivanje Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine u proljeće 2005. – nezavisne krovne organizacije koja okuplja sve bosanskohercegovačke univerzitete;
- sačinjavanje modela statuta za bosanskohercegovačke univerzitete u skladu sa evropskim trendovima i očekivanim pravnim rješenjem po kojem će integrirani univerziteti postati jedno pravno tijelo. Svi su univerziteti podržali finalni rezultat u junu 2005. godine;
- niz predavanja za upravu i zaposlenike svih bosanskohercegovačkih univerziteta o pitanjima vezanim za institucionalni menadžment, što predstavlja pripremu za jednu sveobuhvatnu strategiju institucionalnog razvoja;
- osnivanje budućeg nacionalnog informacionog ureda Bosne i Hercegovine (ENIC) u junu 2005. – ureda koji će pružati informacije relevantne za priznavanje kvalifi-

kacija kako bosanskohercegovačkih tako i stranih;

Završna konferencija ovog projekta održana je 14-15. septembra 2005. godine u Sarajevu, a okupila je sve glavne aktere visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (<http://www.coe.ba>). Očekuje se pokretanje projekta Vijeća Evrope i Evropske komisije koji bi bio nastavak ovog projekta, a predstavljao bi mogućnost za dalji uspjeh i nadogradnju već pokrenutih aktivnosti koje vode ka članstvu Bosne i Hercegovine u evropskoj porodici.

Kontakt osoba:

Sarah Keating,

sarah.keating@coe.int

Vijeće Evrope uspostavlja mrežu ENIC/NARIC za Jugoistočnu Evropu

Pravedno priznavanje kvalifikacija postaje od sve većeg značaja kako studenti i stručnjaci sve više počinju studirati i raditi u inostranstvu. «Lisabonska konvencija o priznavanju» Vijeća Evrope i UNESCO-a nastoji riješiti pomenuto pitanje osnivanjem nacionalnih informacionih centara (ENIC), čime bi se omogućilo priznavanje diploma i drugih kvalifikacija u svakoj od zemalja potpisnica.

Potreba za što lakšim priznavanjem kvalifikacija osobito je izražena u Jugoistočnoj Evropi. Veliki broj mladih iz tog dijela Evrope koji ima strane kvalifikacije želi se vratiti u domovinu odnosno želi studirati van svoje domovine. Iskustvo, međutim, pokazuje da se taj proces nije onako jednostavan kako bi trebao biti. Stoga su u maju 2005. Vijeće Evrope i Ministarstvo civilnih poslova, uz pomoć Vlade Austrije, organizirali prvi regionalni seminar o nacionalnim informacionim centrima za akademsku mobilnost i priznavanje kvalifikacija. Seminar je održan 31. maja i 1. juna 2005. u Mostaru, a po prvi put je okupio pomenute centre i pružio vrijedan impuls za njihovo dalje uvezivanje u regionalnu mrežu. Reak-

Učesnici ENIC seminara u Mostaru

cije učesnika, ministara i medija bile su više nego pozitivne, te je upućen zahtjev za nastavak ove inicijative.

U skladu s tim, Vijeće Evrope organiziralo je niz seminara u ljeto 2005. godine, počevši od prvog regionalnog kursa za mrežu ENIC/NARIC Jugoistočne Evrope. Sam kurs postavljen je tako da slijedi prioritete utvrđene na ministarskoj konferenciji održanoj u maju iste godine, a stručnu podršku obezbijedili su direktori ENIC centara iz Slovenije i Estonije. U toku ljeta organiziran je i drugi seminar, kao i studijska posjeta bosanskohercegovačkog ENIC tima

Estoniji i Finskoj. Te su aktivnosti zajednički sponzorirali Vijeće Evrope i Evropska komisija u okviru dvogodišnjeg projekta kojim se pruža podrška reformi visokog obrazovanja.

Pored tehničke ekspertize, Vijeće Evrope će i dalje pružati podršku dijalogu na ministarskom nivou, a na temu priznavanja kvalifikacija. U aprilu 2004. godine, na neformalnom sastanku ministara obrazovanja bivše Jugoslavije, održanom u Istanbulu, ministri su se složili da jedan od prioriteta predstavlja podrška saradnji između ENIC centara u regionu.

Naredna ministarska konferencija, načelno zakazana za prvu polovinu 2006. godine, također će biti prilika za pružanje podrške pomenutim inicijativama na najvišem nivou, čime će se uveliko proširiti mogućnosti koje se pružaju mladima Jugoistočne Evrope.

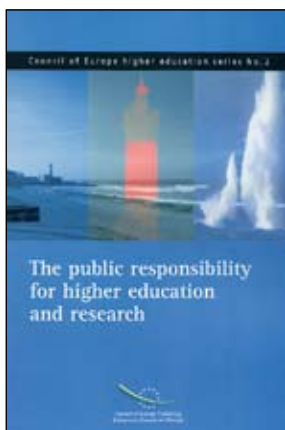
Stari most u mostaru, ponovno izgrađen i otvoren u julu 2004.

Kontakt osoba:

Sarah Keating,

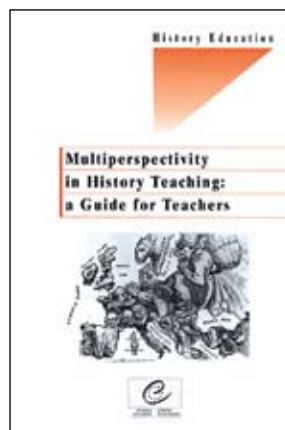
sarah.keating@coe.int

Ukratko o knjigama

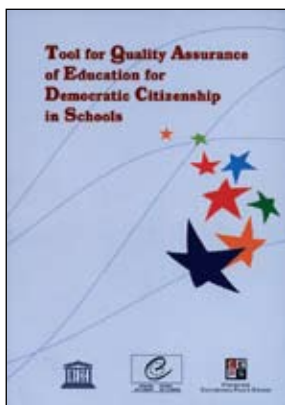
The Public Responsibility for Higher Education and Research

(Javna odgovornost za visoko obrazovanje i istraživanje), uredili Luc Weber i Sjur Bengan, Strasbourg, 2005, Council of Europe Publishing: edicija Visoko obrazovanje, svezak 2, ISBN 92-871-5679-4

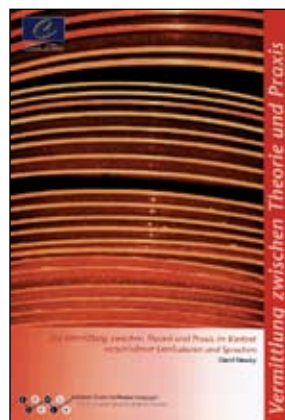
Multiperspectivity in History Teaching: a Guide for Teachers

(Multiperspektivnost u nastavi historije – vodič za nastavnike), Robert Stradling, prevedeno na albanski, bosanski, bugarski, hrvatski, francuski, grčki, makedonski, rumunski, ruski, srpski, slovenski, turski, ukrajinski i arapski

Tool for Quality Assurance of Education for Democratic Citizenship in Schools

(Sredstva za osiguranje kvaliteta nastave obrazovanja za demokratiju i ljudska prava u školama), sastavili UNESCO, Vijeće Evrope i CEPS (engleska verzija dostupna bez ISBN-a)

Die Vermittlung zwischen Theorie und Praxis im Kontext verschiedener Lernkulturen und Sprachen

(Posredovanje između teorije i prakse u kontekstu različitih kultura učenja i jezika), David Newby, Evropski centar za moderne jezike u saradnji sa Austrijskim centrom za jezike i Saveznim ministarstvom obrazovanja, nauke i kulture Austrije, 2003., ISBN 3-85031-040-X (izdanje na engleskom objavljeno 2003. godine)

Mediating between theory and practice in the context of different learning cultures and languages

(Posredovanje između teorije i prakse u kontekstu različitih kultura učenja i jezika), David Newby, Evropski centar za moderne jezike, Vijeće Evrope, 2003., ISBN 92-871-520-5. Online: elektronsko izdanje i apstrakt <http://www.ecml.at/doccentre/abstract.asp?r=44&l=e>

Flash vijesti

Konferencija o bolonjskom procesu: strategije i reforme evropskog visokog obrazovanja (Baku, Azerbejdžan, 20-21. april 2005.)

Organiziran u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja Azerbejdžana, ovaj je seminar okupio međunarodne stručnjake, predstavnike Ministarstva obrazovanja, uključujući i zamjenika ministra, gospodina Elmara Qasimova, kao i predstavnike institucija visokog obrazovanja. Cilj seminara bio je dati podršku pripremama za provedbu ključnih politika evropskog visokog obrazovanja u Azerbejdžanu u svjetlu očekivanog priključenja ove zemlje bolonjskom procesu u maju 2005.

Konferencija je učesnicima pružila detaljan pregled glavnih elemenata bolonjskog procesa, ali i brojne mogućnosti za diskusiju. Nakon konferencije, 22. aprila uslijedio je jednodnevni seminar za predstavnike Ministarstva obrazovanja Azerbejdžana na temu priznavanja kvalifikacija. Cilj seminara bio je pružiti pomoć kod priznavanja stranih kvalifikacija predočavanjem pregleda međunarodnog pravnog okvira za priznavanje kvalifikacija, uloge nacionalnih informacionih centara i mreže ENIC, te pregleda trenutno najpriznatije međunarodne prakse.

Regionalna ENIC konferencija organizirana je od 30. maja do 1. juna u Mostaru, a zajednički su je sponzorirali Vijeće Evrope i Ministarstvo civilnih poslova, uz pomoć

Vlade Austrije. Direktori nacionalnih informacijskih centara zemalja bivše Jugoslavije i predstavnici bosanskohercegovačkih univerziteta okupili su se kako bi razgovarali o poboljšanju saradnje između pomenutih centara na regionalnom nivou u cilju omogućavanja priznavanja diploma i drugih kvalifikacija. Učesnici su usvojili zajedničku izjavu o budućoj saradnji, što predstavlja inicijativu koja bi trebala biti osnova buduće regionalne saradnje u ovoj oblasti.

Od 2. do 4. juna u Brčkom, tim stručnjaka Vijeća Evrope za obrazovanje za demokratiju i ljudska prava održao je tri uzastopna seminara za nastavnike ljudskih prava u Republici Srpskoj, za grupu za izradu Praktikum, odnosno grupu od 40 srednjoškolskih nastavnika koji u okviru pilot serije testiraju portfolij Praktikum.

Seminar o pilot projektu priručnik za „Povezivanje ispita iz poznavanja jezika sa zajedničkim evropskim referentnim okvirom za jezike“, Strasbourg, 9-10. juni 2005.

Puno toga korisnog može proisteci iz vrednovanja diploma prema jednoj zajedničkoj skali; kako bi se osigurala pouzdanost tog vrednoovanja, Odjel za jezičku politiku sačinio je priručnik koji daje niz procedura, uz materijal na DVD-u i CD-u, koje na nekoliko jezika ilustruju šest nivoa zajedničkog evropskog referentnog okvira. Učesnici sastanka imali su priliku upoznati se sa dosadašnjim napretkom pilot projekta, ali i da ostvare konstruktivnu saradnju između

zajedničkih timova. Također su vođene diskusije o politici validacije vrednovanja diploma.

Neum, 10.11. juna, – Članovi radne grupe za izradu finalizirali su i podržali model statuta integriranih bosanskohercegovačkih univerziteta na petom i posljednjem radnom seminaru održanom u okviru zajedničkog projekta Vijeća Evrope i Evropske komisije vezanog za visoko obrazovanje.

Grupa za izradu modela također je izdala saopćenje u kojem poziva sve relevantne aktere u Bosni i Hercegovini da obezbijede neophodne okvirne uslove za ispunjavanje obaveza Bosne i Hercegovine prema bolonjskom procesu, ali i za integraciju bosanskohercegovačkih univerziteta u okvir evropskog visokog obrazovanja.

Godišnji sastanak mreže ENIC/NARIC Dablin, 12-14. juni

Cilj zajedničkog godišnjeg sastanka mreža ENIC i NARIC bio je ocijeniti napredak u oblasti priznavanja visokoškolskih kvalifikacija, a osobito primjenu „Konvencije o priznavanju“ Vijeća Evrope i UNESCO-a u smislu visokog obrazovanja na teritoriji Evrope (ETS 105) i politika priznavanja u kontekstu bolonjskog procesa u cilju uspostavljanja evropskog prostora visokog obrazovanja do 2010. godine.

Gospodin Yves Beaudin (Kanada) izabran je za predsjednika, a gospođa Carmel Kelly (Irska) i gospođa Nadežda Uzelac (Makedonija) za potpredsjednike mreže ENIC.

Sljedeći godišnji sastanak mreže ENIC/NARIC održat će se u junu 2006. godine u Tallinnu.

Edukacija nastavnika

Jedan od ciljeva 2005. godine kao godine evropskog građanstva kroz obrazovanje Vijeća Evrope jeste uspostavljanje okvira i sredstava za edukaciju nastavnika obrazovanja za demokratiju i ljudska prava. Od 15. do 17. juna 2005. u Strasbourgu, stručnjaci iz skoro svih zemalja članica koji se bave edukacijom nastavnika učestvovali su na konferenciji o pomenutom pitanju.

Učesnici su raspravljali o tome koje su strukture i mehanizmi potrebni za ostvarenje efikasne edukacije nastavnika obrazovanja za demokratiju i ljudska prava, te dali prijedloge za strategiju Vijeća Evrope vezano za obuku kako nastavnika tako i predavača u pomenutoj oblasti. Osobita pažnja posvećena je ulozi i sposobnostima nastavnika potrebnim za promoviranje interaktivnog učenja. Rezultati konferencije

Konferencija o obuci nastavnika, gđa Gabriella Battaini-Dragoni, Direktorica za obrazovanje, kulturu i naslijeđe, omladinu i sport i gđa Mady Delvaux-Stehres, Luksemburska ministrica općeg i usmjerenog obrazovanja

predstavljat će veliki doprinos 4. praškom forumu (21-23. novembra 2005)¹, koji će biti posvećen sposobnostima i znanju nastavnika.

Detaljnije informacije o aktivnostima Vijeća Evrope u oblasti visokog obrazovanja možete naći na <http://www.coe.int/higher-education>.

Luxembourg, 20-25. juna 2005. godine: prva posjeta stručnjaka Vijeća Evrope u cilju pripreme „Profila politike jezičkog obrazovanja“ za Luxembourg u saradnji sa timom domaćih stručnjaka. Posjeti je prethodio nacionalni izvještaj, a u decembru 2005. održat će se okrugli sto posvećen stručnom izvještaju.

Istočno Sarajevo, 23. juni – Vijeće Evrope sazvalo je Sastanak svih rektora u Bosni i Hercegovini kako bi se razgovaralo o zajedničkom projektu Vijeća Evrope i Evropske komisije i dale sugestije za budući projekat. Rektori su pozdravili napore Vijeća u oblasti visokog obrazovanja, te podržali naredni projekat.

Sarajevo, 23. juni – Održan je sastanak šefa Misije OSCE-a, direktora za obrazovanje Vijeća Evrope i relevantnih zaposlenika kako bi se razgovaralo o pozitivnoj saradnji između te dvije organizacije u oblasti obrazovanja, ali i o prioritetima u budućem radu.

¹ Praški forum je debata na visokom nivou u kojoj učestvuju viši zvaničnici iz oblasti obrazovne politike zemalja članica Vijeća Evrope. Forum se organizira na redovnoj osnovi. Prethodni Forum održan je 2003. godine, a fokusirao se na pitanje osiguranja kvaliteta u obrazovanju.

Graz, Austrija, 23-25. juna 2005. godine – održan radni seminar 3/2005 pod nazivom „Jezička različitost i pismenost u globalnoj perspektivi; uporedna analiza prakse u zemljama Evrope i Afrike“

Sarajevo, 24. juni – direktor za obrazovanje Vijeća Evrope sastao se sa četiri ministra obrazovanja koji su članovi Koordinacione grupe Konferencije ministara obrazovanja. Ministri su se složili da bi nadležno bosanskohercegovačko ministarstvo – Ministarstvo civilnih poslova trebalo biti zaduženo za sazivanje sastanaka svih 14 ministara obrazovanja.

Sarajevo, od 24. do 25. juna – Finalna ocjena i revizija programa za obrazovanje za demokratiju i ljudska prava u saradnji sa Evropskom komisijom i obrazovnim tijelima u Bosni i Hercegovini. Promovirani su rezultati programa realiziranih u priručnicima za nastavnike u oblasti prava djeteta, te nastavnike obrazovanja za demokratiju ljudska prava na nivou osnovne i srednje škole. Bosanskohercegovački nastavnici koji su se do tada imali priliku služiti pomenutim priručnicima iznijeli su brojne pohvale na njihov račun. Na skupu su učestvovali i predstavnici ministarstava obrazovanja Srbije, Crne Gore i Kosova, kao i predstavnici međunarodne zajednice.

Sastanci na temu „Politike i zajednički standardi za jezike nastave/domaće jezike“, Strasbourg, 28-29. juni 2005.

Veliki broj stručnjaka za izradu nastavnih planova i programa za podučavanje jezika nastave i stručnjaka koji aktiv-

no učestvuju u međunarodnim mrežama u pomenutoj oblasti sastao se kako bi utvrdio ciljeve, studije koje treba izraditi i sredstva koja treba uvesti. Pripremljen je prijedlog nacrtu koji treba da odobri Upravni komitet za obrazovanje.

Sarajevo, 1. juli – Vijeće Evrope i Ministarstvo civilnih poslova sazvali su u Parlamentu Bosne i Hercegovine sastanak Radne grupe za visoko obrazovanje/**Bolonjskog komiteta za Bosnu i Hercegovinu**, čiji se sastanci održavaju svaka dva mjeseca. Učesnici sastanka razgovarali su o bolonjskim reformama u Bosni i Hercegovini, s posebnom pažnjom posvećenom osiguranju kvaliteta, te o tome kako provesti te reforme u Bosni i Hercegovini.

Sastanak stručnjaka za romski jezik Strasbourg, 4-5. jula 2005.

Autorska grupa počela je izradu pregleda referentnog okvira za nastavni plan na romskom jeziku i usaglasila se o rasporedu aktivnosti planiranih za naredni sastanak u novembru.

Skoplje, Makedonija, od 3. do 8. avgusta – voditelji obrazovnih projekata iz Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore išli su u posjetu **Skoplju kako bi ocijenili situaciju u oblasti obrazovanja za demokratiju i ljudska prava**. Posjeta je iskorištena i za usporedbu napretka obrazovanja za ljudska prava i demokratiju u zemljama u kojima su nedavno završeni zajednički programi Evropske komisije i Vijeća Evrope. Predstavnici stručnjaka za obrazovanje za demokratiju i ljudska prava iz Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore te Makedonije također su prisustvovali radnim sesijama stručnjaka za obrazovanje za demokratiju i ljudska prava u regiji. Rezultat tih aktivnosti jeste izvještaj u kojem se navodi da je u zajedničkom interesu stručnjaka za obrazovanje za demokratiju i ljudska prava da pripreme zajedničke strateške smjernice za uvođenje i dalju razradu obrazovanja za demokratiju i ljudska prava u regionu.

Regionalni ENIC kurs

Sarajevo, 15-16. i 25-26. avgust 2005.

U avgustu 2005. Vijeće Evrope je u Sarajevu održalo prvi regionalni kurs za ENIC/NARIC mrežu za Jugoistočnu Evropu, koji su zajednički sponzorirali Vijeće Evrope i Evropska komisija.

Sam kurs postavljen je tako da slijedi edukacijske prioritete utvrđene na prvoj regionalnoj ENIC/NARIC konferenciji održanoj 31. maja u Mostaru.

Glavni ciljevi bili su sljedeće:

- poboljšati funkcioniranje nacionalnih informacionih centara u Jugoistočnoj Evropi;
- pospješiti njihovu integraciju u mrežu ENIC (evropsku mrežu nacionalnih informacionih centara akademsku mobilnost i priznavanje kvalifikacija);
- poboljšati uvezanost informacionih centara u regionu;
- integrirati novoosnovani ENIC centar Bosne i Hercegovine;
- upoznati bosanskohercegovačke univerzitete sa konceptom i misijom ENIC-a.

Tallinn, Helsinkij, od 21. do 24. avgusta – **Budući zaposlenici bosanskohercegovačkog ENIC-a** (3 osobe), u pratnji službenika zaduženog za visoko obrazovanje, posjetili su urede ENIC/NARIC centara u Estoniji i Finskoj kao dio priprema za njihove buduće zadatke vezane za priznavanje akademskih kvalifikacija.

Tokom jula i avgusta održavane su rasprave sa Delegacijom Evropske komisije u Bosni i Hercegovini o sadržaju budućeg zajedničkog projekta Evropske komisije i Vijeća Evrope u oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Posjetite novu web stranicu
Ureda Vijeća Evrope u Bosni i Hercegovini:
<http://www.coe.ba/>

Sarajevo, 14-15. septembar – Održana završna konferencija na temu **«Upravljanje i reforma visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini»**, čime je označen kraj zajedničkog dvogodišnjeg projekta Vijeća Evrope i Evropske komisije pod nazivom «Moderniziranje menadžmenta i uprave univerziteta u Bosni i Hercegovini». Svrha konferencije bila je ponuditi platformu za analizu rada i rezultata zajedničkog projekta, i prezentirati ih široj javnosti. Konferencija je također pružila mogućnost za određivanje narednih koraka u smislu integracije južноеvropskih zemalja područje evropskog visokog obrazovanja, te za okupljanje predstavnika domaćih i međunarodnih institucija i organizacija, kao i drugih aktera u oblasti visokog obrazovanja.

Sarajevo, 15-16. septembar – Posjeta jezičkih stručnjaka Vijeća Evrope kako bi se razgovaralo o budućim aktivnostima na primjeni **novog moderniziranog nastavnog plana za strane jezike**.

19. septembar 2005. godine – Sastanak u Banjoj Luci Radne grupe za visoko obrazovanje/**Bolonjskog komiteta za Bosnu i Hercegovinu**, uz kopredsjedavanje Vijeća Evrope i Ministarstva civilnih poslova. Fokus je stavljen na bolonjske reforme na Univerzitetu u Banjoj Luci.

Kalendar aktivnosti – nepotpun

Septembar

- 1-3., Helsinki Učešće na konferenciji «Izazovi i perspektive bilingvalnih i multilingvalnih univerziteta»;
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 5., Vladivostok Obrazovanje i upravljanje različitostima
Kontakt osoba: Genadiy Kosyak
- 16-17., Graz Radni seminar 4/2005 «Centralna proslava desetogodišnjice Evropskog centra za moderne jezike»
Kontakt osoba: Adrian Butler
- 22-23., Strasbourg Forum Vijeća Evrope o upravljanju u visokom obrazovanju
Kontakt osoba: Sjur Bergan
- 26-27., Pariz Seminar o «Lingvističkoj i profesionalnoj integraciji odraslih imigranata u Evropi» sa generalnom delegacijom za francuski jezik i jezike u Francuskoj, Ministarstvo kulture i komunikacija
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 28., Strasbourg Sastanak CDESR biroa
Kontakt osoba: Sjur Bergan
- 29-30., Strasbourg Plenarna sjednica CDESR-a
Kontakt osoba: Sjur Bergan
29. septembar –
1. oktobar, Moskva Godišnji seminar o evropskom jezičkom portfoliju
Kontakt osoba: Joe Sheils
- Banja Luka, BiH Seminar za predavače i nastavnike u saradnji sa OSCE-om na temu novih datum će biti zajedničkih nastavnih planova za moderne jezike potvrđen naknadno
Kontakt osoba: Joe Sheils

Oktobar

- 5., Strasbourg Sastanak ekspertne grupe Vijeća Evrope vezano za prvi nacrt izvještaja u cilju pripreme «Profila jezičke obrazovne politike» za Slovačku
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 6., Strasbourg Sastanak ekspertne grupe Vijeća Evrope i članova luksemburškog tima stručnjaka vezano za prvi nacrt izvještaja u cilju pripreme «Profila jezičke obrazovne politike» za Luksemburg
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 6-8., Velika Britanija Regionalni seminar «Edukativni vodič za osiguranje kvaliteta» (Quality Training)
Kontakt osoba: Adrian Butler
- 10-11., Elista Konferencija «Menadžment kulturnih i lingvističkih različitosti kroz obrazovanje»
Kontakt osoba: Gennadiy Kosyak
- 10-15. Dablin Prva posjeta ekspertne grupe Vijeća Evrope u cilju pripreme «Profila jezičke obrazovne politike» za Irsku u saradnji sa timom domaćih stručnjaka
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 12-13., Manchester Sastanak grupe za praćenje bolonjskog procesa
Kontakt osoba: Sjur Bergan
- 14-15., Nalchik Konferencija «Menadžment kulturnih i lingvističkih različitosti kroz obrazovanje»
Kontakt osoba: Gennadiy Kosyak
- Srbija datum će biti potvrđen naknadno Regionalni seminar o bolonjskom procesu za zemlje Jugoistočne Evrope
Kontakt osoba: Sjur Bergan
- Gruzija datum će biti potvrđen naknadno Nacionalni seminar o pitanjima priznavanja kvalifikacija
Kontakt osoba: Sjur Bergan
- 26-29., Moskva Seminar o ocjenjivanju i ispitima iz nacionalnih jezika u vezi sa zajedničkim evropskim referentnim okvirom za jezike (uz učešće predstavnika iz Čečenije)
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 27-29., Graz Radni seminar 5/2005 «Interkulturalne sposobnosti za profesionalnu mobilnost; uspostavljanje multilingvalne i multikulturalne dimenzije u obrazovanju nastavnika jezika» (ICOPROMO)
Kontakt osoba: Adrian Butler
- jesen, Strasbourg Studijska posjeta Vijeću Evrope debata klubova Gimnazije u Mostaru i dva mostarska univerziteta u cilju unapređenja interkulturalnog razumijevanja među mladima Mostara
Kontakt osoba: Sarah Keating

Novembar...

- 2-3., Strasbourg Autorska grupa za izradu referentnog okvira za nastavne planove na romskom jeziku
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 2-4., Strasbourg 12. sastanak Evropskog komiteta za validaciju ELP-a
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 3-5., Graz Radni seminar 6/2005 «CLIL kvalitativna matrica; postizanje pozitivne prakse u sadržajno i jezički integriranoj nastavi/bilingvalnom obrazovanju» (CLILmatrix)
Kontakt osoba: Adrian Butler
- 7., Strasbourg Sastanak ekspertne grupe Vijeća Evrope i članova lombardijskog tima stručnjaka vezano za prvi nacrt izvještaja u cilju pripreme «Profila jezičke obrazovne politike» za Lombardiju
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 21-23., Strasbourg Seminar na temu «Politike i zajednički standardi za jezike nastave/nacionalne jezike»
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 21-23., Prag 4. praški forum: Edukacija nastavnika u Evropi – rezultati, trendovi i perspektive
Kontakt osoba: Carole Reich
- 23-26., Graz Radni seminar 6/2005 «Web žurnali u jezičkom obrazovanju; saradnja kolega na pisanju platforme za učenje jezika» (BLOGS)
Kontakt osoba: Adrian Butler
- Armenija Nacionalni seminar o bolonjskom procesu i pitanjima vezanim za priznavanje kvalifikacija
Kontakt osoba: Sjur Bergan
- Mostar datum će biti potvrđen naknadno Radna grupa za visoko obrazovanje/Bolonjskog komiteta za Bosnu i Hercegovinu uz kopredsjedavanje Vijeća Evrope i Ministarstva civilnih poslova
Kontakt osoba: Sarah Keating

Decembar

- 1-2. (okvirni datum) Luxembourg Okrugli sto u cilju finaliziranja «Profila politike jezičkog obrazovanja» za Luxembourg
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 5-6., Strasbourg Sastanak na temu «Uspostava referentnih deskriptora za nacionalne i regionalne jezike» i njihova uloga u povezivanju ispita sa zajedničkim evropskim referentnim okvirom za jezike
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 8-10., Bugarska Regionalni seminar «Edukativni vodič za osiguranje kvaliteta» (Quality Training)
Kontakt osoba: Adrian Butler
- 12-17., Varšava Prva posjeta ekspertne grupe Vijeća Evrope u cilju pripreme «Profila jezičke obrazovne politike» za Poljsku
Kontakt osoba: Joe Sheils
- 14-17., Graz Radni seminar 8/2005 «Jezički profili i politike na školskom nivou» (ENSEMBLE)
Kontakt osoba: Adrian Butler
- Brussels datum će biti potvrđen naknadno ENIC biro/NARIC savjetodavni odbor
Kontakt osoba: Sjur Bergan
- Prva polovina 2006. mjesto će biti naknadno potvrđeno Neformalni sastanak ministara obrazovanja zemalja bivše Jugoslavije

Međuinstitucionalna saradnja sa međunarodnim organizacijama/institucijama u okviru 2005. evropske godine demokratskog građanstva kroz obrazovanje

Još od početka 2004. godine ulažu se posebni napori na unapređenju odnosa sa međunarodnim vladinim organizacijama/institucijama i nevladinim organizacijama. O tom su pitanju održana tri sastanka u Strasbourgu i jedan okrugli sto u toku inauguradne konferencije «Godine» u decembru 2004. Predstavnici međunarodnih organizacija obavezali su se na pomenutu saradnju tokom 2005. ali i nakon toga. Kao dobar primjer dugoročne saradnje između organizacija, Vijeće Evrope, UNESCO i Centar za obrazovne politike iz Slovenije izdali su publikaciju o osiguranju kvaliteta i samoocjenjivanju u obrazovanju za demokratiju i ljudska prava.

Međuinstitucionalni sastanak održan 2. i 3. juna 2005. u Strasbourgu samo je poboljšao tu saradnju. U svjetlu UNESCO-vog prijedloga iznesenog tokom inauguradne konferencije «Godine», prema kojem Vijeće Evrope treba da koordinira plan aktivnosti za prvu fazu svjetskog programa Ujedinjenih nacija za obrazovanje o ljudskim pravima (WPHRE), Vijeće Evrope ima dobar osnov da

preuzme glavnu ulogu u oblasti obrazovanja za demokratiju i ljudska prava u Evropi tokom narednih nekoliko godina. Saradnja u okviru dekade Ujedinjenih nacija posvećenoj održivom razvoju (2005-2014) mogla bi dodati još jednu zanimljivu dimenziju nastavku aktivnosti vezanih za pomenutu «Godinu». Očekuje se da će organizacije/institucije koje su saradivale sa Vijećem Evrope aktivno učestvovati na konferenciji o obrazovanju za demokratiju i ljudska prava «Put naprijed» (Rumunija, 27-28. april 2006. godine).

Kontakt osoba:

Agneta Derrien,

agneta.derrien@coe.int

Kako nas možete kontaktirati

Surfajte s nama na <http://www.coe.int> i informirajte se o širokom spektru aktivnosti Vijeća Evrope, kao i publikacijama o obrazovanju, kulturi i kulturnom naslijeđu.

Sve službenike Direkcije za obrazovanje možete kontaktirati putem faksa (+33 (0)3 88 41 27 06), putem pošte (c/o DG IV, Directorate of School, Out-of School and Higher Education, Council of Europe, F – 67075 Strasbourg Cedex, France) ili putem e-maila (ime.prezime@coe.int).

Knjige koje je izdalo Vijeće Evrope možete naručiti od Council of Europe Publishing-a: Tel: +33 (0)3 88 41 25 81, fax: +33 (0)3 88 41 39 10, e-mail: publishing@coe.int (web stranica: <http://book.coe.int>).

Osim ukoliko nije drugačije navedeno, sve ilustracije obezbijedio je Odjel Vijeća Evrope za fotografski i audio-vizuelni materijal.

Različite mogućnosti navedene u ovom biltenu ne moraju nužno odražavati zvaničnu politiku Vijeća Evrope i njegovog Sekretarijata.

Urednički i koordinacijski tim: Christopher Reynolds i Christiane Yiannakis

Fax: +33 (0)3 88 41 27 06, e-mail: Bulletin.Education@coe.int